

Parannettu versio (korvaa 21.4.2017 päivätyn): Toinen täydennys Pääkaupunkiseudun ateistit ry:n esitykseen (7.4.2017) oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetusta koskevan perusopetuslain 46 §:n muuttamisesta

TOINEN TÄYDENNYS PERUSTELUIHIN

3) Opiskelijan henkilökohtainen opiskelusuunnitelma. Oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen sekä alkuvaiheessa että päättövaiheessa opiskelijalle annetaan opinto- ja työelämätaitojen ohjausta 46 §:n 4 ja 5 momenttien mukaan. Tähän sisältyy seuraavaa Opetushallituksen 6.2.2017 julkistaman luonnoksen *Aikuisten perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2018* valossa. Luvun 8.3 *Oppiaineet aikuisten perusopetuksen alkuvaiheessa* alaluvun 8.3.7 *Opinto-ohjaus ja työelämätaidot* jakson *Oppiaineen tehtävä* mukaan jokaiselle opiskelijalle laaditaan opintojen alussa henkilökohtainen opiskelusuunnitelma ja sen osana opinto-ohjelma sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelma; opiskelusuunnitelmaa seurataan ja arvioidaan yhdessä opiskelijan kanssa. Oppiaineen kahdesta kurssista ensimmäisen *Aot1 Ura- ja elämänsuunnittelutaidot* yksi tavoitteisiin liittyvä keskeinen sisältöalue taas on seuraava: ”Tehdään henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaa.” Perusteet sanovat lukutaitovaiheesta samaa; kyseisenä kurssina on *Lot1 Koulutusjärjestelmä ja opiskelukäytänteet*. Samoin aikuisten perusopetuksen päättövaiheesta perusteet sanovat samaa; kyseisenä (pakollisena) kurssina on nyt *ot1 Jatkoopinnot ja ammatinvalinta*.

Johtopäätös: Alaikäinen opiskelija saa jo oppiaineessa opinto-ohjaus ja työelämätaidot henkilökohtaista opiskelusuunnitelmaansa laatiessaan riittävästi tietoa, jotta hän voisi tiedon puolesta itse tehdä ne mahdolliset valinnat, jotka 46 §:n mukaan tekee huoltaja.

19) Huoltajalla valta vaikei vastuuta. Perusopetuslain 26 §:n *Oppivelvollisuuden suorittaminen* 2 momentti kuuluu seuraavasti: ”Opetuksen järjestäjän tulee seurata perusopetukseen osallistuvan oppilaan poissaoloja ja ilmoittaa luvattomista poissaoloista oppilaan huoltajalle. Oppivelvollisen huoltajan on huolehdittava siitä, että oppivelvollisuus tulee suoritettua.” Momentin jälkimmäinen virke on pykälässä alkuperäinen, edellinen taas lisätty siihen lailla 477/2003.

Tämä pykälä ei syystä kukaan ole 46 §:n alun sovellettavien säännösten luettelossa. Mutta siis oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetuksen alaikäisen opiskelijan huoltaja ei ole velvollinen huolehtimaan opiskelijan opiskelujen etenemisestä. Kuitenkin huoltajalla on valta tehdä opiskelijan opiskelua

koskeva valinta, joka on opiskelijan oman kannan vastainen ja joka tällöin saattaa viedä opiskelijalta motivaatiota ja opiskelutehoja ja jopa saada hänet osittain lykkäämään opintojaan, jotta voisi valita itse.

Johtopäätös: Huoltajan valta vailla vastuuta on nurinkurista. Vastuu opiskelujen etenemisestä on vain opiskelijalla, joka on vastuussa vain itselleen. Siksikin opiskelijan täytyy saada täysi puhe- ja päätösvalta opintojaan koskevissa asioissa.

Allekirjoitus (kynättä): Matematiikan dosentti Jouni Luukkainen
puheenjohtaja, Pääkaupunkiseudun ateistit ry [www.ateistit.fi]
Wallininkuja 2 C 53, 00530 HELSINKI
045 2129 763; jouni.luukkainen@helsinki.fi

Lähetetty sähköpostitse
opetus- ja kulttuuriministeriölle,
eduskunnan oikeusasiamiehelle
ja Opetushallitukselle.